

Oslo kommune
Bydel Gamle Oslo
Bydelsadministrasjonen

Bydelsutvalget

Dato: 15.01.2013

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
2010/1018-

Saksbeh:

Berit Tønder Utvik, 23431123

Arkivkode:

911.1

BU-sak:

Endringer i Oslo kommunes politivedtekter §§ 2-1 og 2-2. Høring.

Bakgrunn:

Byrådet har sendt ut på høring forslag til *Endringer i Oslo kommunes politivedtekter §§ 2-1 og 2-2*. Endringene gjelder § 2-1, 5.ledd (nytt ledd), overnatting på offentlig sted og § 2-2 om sang, musikk, innsamling av penger på offentlig sted. Høringsfristen var satt til 3.februar, men bydelsutvalget har fått forlenget fristen til etter BU-møte i februar.

Byrådet ønsker en bred høring av forslaget og ber om høringsinstansenes synspunkter før byrådet foretar en nærmere vurdering og uttaler seg til forslaget.

Det er Politidirektoratet som innstiller og Justis- og beredskapsdepartementet som endelig stadfester kommunale politivedtekter.

Saksframstilling:

Kommunale politivedtekter er hjemlet i politiloven og har regler om ro, orden, gatesalg, utendørstilstillinger, hindringer, tilgrisinger, snørydding og lignende. Kommunale politivedtekter håndheves i utgangspunktet av politiet. Kommunene har med hjemmel i en forsøksordning, som nå søkes å gjøres permanent, hatt adgang til å håndheve deler av politivedtekten.

De to bestemmelsene som denne høringen omfatter er *ikke en del av forsøksordningen og skal håndheves kun av politiet*.

o Overnatting på offentlig sted (§2-1, 5.ledd):

I oversendelsesbrevet fra byrådet vises det til de siste års omfattende økning av tilreisende, bostedsløse utenlandske borgere uten evne til å forsørge seg, har medført at politi ønsker en endring i kommunenes politivedtekt. Politiet har derfor foreslått en endring i politivedtektenes § 2-1, 5.ledd om overnatting på offentlig sted. Hensikten med endringen er å gi politiet bedre rettslig grunnlag for å gripe inn.

Bydel Gamle Oslo
Bydelsadministrasjonen

Besøksadresse:
Platousgate 16

Postadresse:
Postboks 9406 Grønland
0135 Oslo

Internett: www.oslo.kommune.no

E-post: postmottak@bgo.oslo.kommune.no

Telefon : 02180
Telefaks: 23431001
Bankkonto: 13150100431
Org.nr.: 974778742

Bestemmelsen i § 2-1 Ro og orden på offentlig sted: "I offentlige parker og friområder i tettbygd strøk er telting, camping el. og overnatting forbudt, uten særskilt tillatelse fra kompetent kommunal myndighet".

Politiet mener at dagens bestemmelse bare omfatter parker, grøntarealer og friområder, og mener at politiet har behov for en tydeligere bestemmelse som også omfatter andre arealer som benyttes til overnatting av utenlandske sesongmessige bostedsløse.

Politiet foreslår følgende ny ordlyd i § 2-1, 5.ledd:

"Det er ikke tillatt å overnatte utendørs på offentlig sted i tettbygd strøk uten tillatelse fra grunneier og politi. Likt med overnatting utendørs regnes overnatting under broer eller andre konstruksjoner, i motorvogn, i telt, under presenning eller i provisoriske byggverk. Tillatelse fra politiet er ikke nødvendig på områder som er regulert til campingplass. Denne bestemmelsen gjelder ikke for områder som omfattes av friluftsløven."

o *Sang, musikk, innsamling av penger på offentlig sted (§2-2):*

Som et ledd i å redusere omfanget av uønsket tigging, fremmet byrådet sak for bystyret i 2011 med forslag om å innføre meldeplikt for den som ønsket å tigge på offentlig sted. Forslaget ble vedtatt av bystyret og oversendt Politidirektoratet, som imidlertid ikke ville godkjenne forslaget. Direktoratet begrunnet dette med at løsgjengerloven er opphevet, og at det derfor ikke finnes hjemmel i politivedtekten til å forby eller regulere tigging særskilt. Det finnes heller ikke hjemmel slik at politiet kan vurdere formål med innsamling av penger, og dermed heller ikke nekte eller godkjenne en pengeinnsamling.

Justis- og beredskapsdepartementet opprettholdt Politidirektoratets beslutning og oppfordret kommunen til å endre politivedtekten slik at all form for pengeinnsamling omfattes av krav om meldeplikt. Departementet vil kunne vurdere en lovendring som kan åpne for at politiet kan sette rammer for hvor og når pengeinnsamling på offentlig sted kan foregå.

Etter departementets avslag på endring i politivedtekten § 2-2 mottok byrådet privat forslag (Ap) til ny ordlyd:

§2-2 Sang, musikk, innsamling av penger, reklame med mer.

"Den som på eller ut mot offentlig sted vil framføre sang og musikk, stille til oppvisning eller framvisning, eller gjøre bruk av høyttaler, må sende melding til politiet.

Det samme gjelder den som på eller i nærheten av offentlig sted, ønsker å foreta innsamling av penger, dele ut eller spre opprop, annonser, reklame e.l eller gjøre bruk av gående, kjørende eller flygende reklame."

Dette forslaget er tilsvarende den ordlyd som Bergen kommune har i sin politivedtekt.

Forslag til endring i Oslo kommunes politivedtekter er forelagt bydelsoverlegen som har følgende kommentarer:

"Som bydelsoverlegen har påpekt i høst, følger det flere negative helsemessige konsekvenser med camping i sentrale strøk av byen. Dette gjelder både de som camper, beboere og reisende/forbipasserende. For de bostedsløse er forholdene ikke optimale helsemessig og sjansen for å erverve og utvikle sykdom er adskillig større under slike boforhold som utendørs tilfeldig camping medfører. Dette gjelder alle typer sykdom, men særskilt smittsomme sykdommer. I Norge er Smittevernloven slik at alle som oppholder seg i landet 3 måneder eller mer må

registrere seg for kartlegging evt. behandling av enkelte smittsomme sykdommer som tuberkulose. Vi har sett eksempler på at dette blir omgått inntil de evt. er veldig syke og smitteførende. De færreste av de bostedsløse, "midlertidige" immigrantene som til nå har campet på offentlig sted registrerer seg slik andre innvandrere/asylsøkere gjør. Tilbud om tuberkulose testing gratis med gratis behandlingsopplegg i desember (ved Helseetaten /Diagnose stasjonen), ble ikke fulgt opp/ikke benyttet av de flere hundre som fortsatt befinner seg i byen tross godt distribuerte informasjon på rett språk.

De sanitære forholdene rundt plasser som hyppig har blitt benyttet som "campingplass" av bostedsløse har vært ekstrem i forhold til tilgrising (og lukt) og heller forverring enn bedring etter utsetting av toaletter i vår bydel. Flere studier som sammenlikner områder med og uten gode sanitære forhold/ gode avløpssystemer viser økt sykdomsforekomst av smittsomme sykdommer der det var dårlige sanitære forhold /manglede avløpssystemer men ellers like forhold.

Camping i sentrale strøk av en by medfører også ofte matlaging som tiltrekker og gir økt overlevelseshverdag for rotter og andre skadedyr som er sterkt uønsket. Utendørs camping medfører også ofte nattestøy som gjennom frarøvelse av søvn til beboere omkring kan gi helsemessige konsekvenser. Bydelen fikk flere slike klager i sommer /høst.

Det er også hevdet at tilstrømming av mange bostedsløse uten evne til å forsørge seg selv fremtvinger økt kriminalitet i området.

Tydeliggjøring av politivedtektene vil gi politiet mulighet til å bidra til å redusere de helsemessige utfordringer som følger av camping i tettbygd strøk, og kan bidra til å fremtvinge andre, bedre løsninger for de bostedsløse /midlertidig bostedsløse "turistene", enn å godta økt omfang av tilfeldig campende uregistrerte, sosialhjelpstrengende innbyggere og immigranter (mer eller mindre midlertidige sådanne)."

De senere år har antallet tiggere i Oslo økt betydelig. Den største tilveksten finnes i sentrumsnære områder og i følge informasjon fra medier mener politiet deler av tiggermiljøet har et organisert preg og at publikum ofte opplever tiggingen som pågående.

Byrådets oversendelse av høringsforslag gjelder endringer i deler av Oslo kommunes politivedtekter og som *kun* skal håndheves av politiet. Endringene gjelder § 2-1, 5.ledd (nytt ledd), overnatting på offentlig sted og § 2-2 om sang, musikk, innsamling av penger på offentlig sted.

Byrådet ønsker med endring i politivedtekten §2-2 å innføring av meldeplikt for blant annet å redusere omfanget av uønsket tigging på offentlig sted. Meldeplikten vil medføre plikt til identifisere seg, og det antas at det vil bli vanskeligere for kriminelle miljøer å organisere tigging samt bidra til at politiet får bedre oversikt over tiggermiljøet i Oslo. Bydelsoverlegen påpeker også at slik registrering vil også kunne bidra til å fremtvinge registrering med påfølgende økt mulighet for kartlegging og behandling av smittsom sykdom dersom de oppholder seg her mer enn 3 måneder.

Bydelsutvalget behandlet forslag til endring i politivedtekten i 2010 og bydelsutvalget var den gang usikker på om registrering av tiggere er den rette veien å gå. Bydelsutvalget foreslo da at man med bakgrunn i det store antall tiggere som nå har tilhold i Oslo, bør kunne gjennomføre et forsøk med registrering som et tidsbegrenset prosjekt. Prosjektet bør ha som mål å avdekke om tiggingen medfører økt kriminalitet og om den er organisert som det hevdes.

Bydelsdirektørens vurdering:

I oversendelsesbrevet fra byrådet vises det til at politiet påpeker at de siste års omfattende økning av tilreisende, bostedsløse utenlandske borgere uten evne til å forsørge seg, og medfølgende helsemessige utfordringer, har gitt politiet nye utfordringer som de med dagens lovverk ikke har hjemmel til å håndheve. Politiet ønsker derfor en endring i kommunenes politivedtekt og har foreslått en endring i politivedtektenes § 2-1, 5.ledd om overnatting på offentlig sted. Forslag til endring medfører at det ikke er tillatt å overnatte utendørs på offentlig sted i tettbygd strøk uten tillatelse fra grunneier og politi. Likt med overnatting utendørs regnes overnatting under broer eller andre konstruksjoner, i motorvogn, i telt, under presenning eller i provisoriske byggverk.

En eventuell endring i forskriften vil medføre en tydeliggjøring av at enhver form for overnatting på offentlig sted i tettbygd strøk vil bli forbudt, med unntak av regulert område til campingplass og der friluftsløven gjelder.

I perioder har det vært et stort antall mennesker som har overnattet i Bydel Gamle Oslo. Overnatting har vesentlig skjedd ute i det offentlige rom, med stor gjennomgangstrafikk tett på boliger, butikker, men også i biler, telt, oppganger, under andre konstruksjoner med mer.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Bydelsutvalget har forståelse for at politiet ønsker at politivedtektene tydeliggjøres, slik at politiet settes i stand til å imøtekomme nye utfordringer knyttet til tigging og overnatting på steder som ikke er beregnet til formålet.

Bydel Gamle Oslo

Lasse Østmark
bydelsdirektør

Randi Nagelhus
avdelingsdirektør

Vedlegg:

Høringsutkast – endringer i Oslo kommunes politivedtekt